

8. SINIF

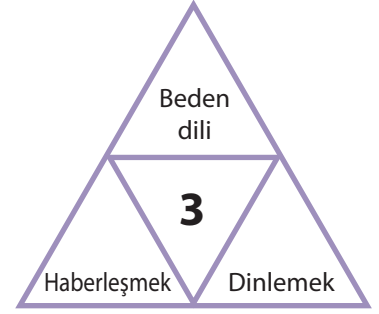
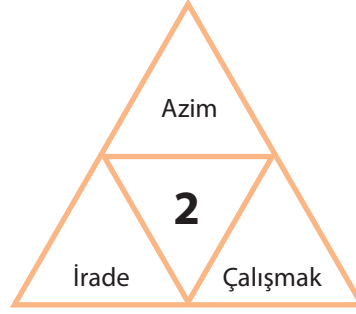
Türkçe

6. Tema

Millî Kültürümüz

1. Aşağıdaki şekillerde numaralanmış bölümlere, çevresindeki sözcük veya söz gruplarının çağrıştırdığı en uygun kavram yazılmak istenmektedir.

Buna göre, numaralanmış yerlere getirilecek kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

1	2	3
A) İletişim	Başarı	Mutluluk
B) Mutluluk	İletişim	Başarı
C) Mutluluk	Başarı	İletişim
D) İletişim	Mutluluk	Başarı

2. I. sorunlarına çözüm ararken
II. toplumun özelliklerini göz önünde
III. bir eğitim sisteminin
IV. o sistemi oluşturan kültürün ve
V. bulundurmak gerekir

Numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV

3. I. Derin uykunun ardından beşinci ve en ilginç evreye geçilir, bu evrede rüya görürüz.
II. Bu araştırmaya göre yavaş yavaş uyumaya başladığımız evre, uykunun birinci ve ikinci evrelerini oluşturur.
III. Beynimiz, o gün yaşadıklarımızla geçmişte yaşadıklarımızı duygularımızla birleştirerek gerçeküstü filmler şeklinde bize sunar.
IV. Derin uyku evresi olan üçüncü ve dördüncü evrelerde uyanmamız zor olur ve bedenimiz hem dinlenir hem de yenilenir.
V. Bu evrelerde uyanmamız kolay olur; kimi hafif sesler, dokunmalar uyanmamıza yol açabilir.
VI. Uykuyla ilgili bir araştırmada, insan beyninin uyku sırasında ürettiği elektrik dalgaları incelendi ve uykunun beş evreden oluştuğu anlaşıldı.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda hangisi baştan üçüncü sırada yer alır?

- A) I B) II C) IV D) V

4. Aşağıdaki tablolarda yangın türleri ve bu yangın türlerinde kullanılabilecek söndürme maddeleri gösterilmiştir. Hangi yangın türünde hangi söndürme maddelerinin kullanılabileceği "✓" işareti ile belirtilmiştir.

YANGIN TÜRLERİ		
TÜRÜ	MADDESİ	ÖRNEK
A	Katı, Esnemeyen Maddeler	Odun, kömür, ot, dokuma, plastik...
B	Yanıcı Sıvılar, Eriyen Katı Maddeler	Petrol, yağ, mum, polar çözücüler, solventler...
C	Yanıcı Gazlar	Metan, propan, bütan, hidrojen, asetilen, doğal gaz, SPG/LPG...
D	Yanıcı Metaller ve Alaşımlar	Alüminyum, magnezyum, uranyum...
E	A, B, C ve D'deki Maddelerin Elektrik Gerilimi Altında Bulunması	Motor, şalter, elektrik tesisatları...

SÖNDÜRME MADDELERİNİN YANGIN TÜRLERİNE GÖRE KULLANIM ŞEMASI						
		YANGIN TÜRLERİ				
		A	B	C	D	E
SÖNDÜRME MADDELERİ	Su	✓	--	--	--	--
	Köpük	✓	✓	--	--	--
	ABC Tozu	✓	✓	✓	--	--
	BC Tozu	--	✓	✓	--	✓
	CO ₂	--	✓	✓	--	--
	Halon ve Alternatifleri	--	✓	✓	--	--
	D Tozu	--	--	--	✓	--

Bu tablolardan hareketle aşağıdaki olayların hangisinde yangın söndürme konusunda hatalı davranıldığı söylenebilir?

- A) Bir petrol istasyonunun elektrik tesisatında çıkan yangına ABC tozu ile müdahale edilmesi
- B) Doğal gaz depolama alanında çıkan yangına müdahale edilirken BC tozunun kullanılması
- C) Mobilya atölyesinde çıkan bir yangına müdahale edilirken köpük kullanılması
- D) Uranyum işleme tesisinde çıkan yangına D tozuyla müdahale edilmesi
5. Varlıkların, okuyucunun gözünde canlanacak şekilde, resim çizer gibi anlatılması olarak tanımlanan betimleme, açıklayıcı ve sanatsal olmak üzere iki başlık altında incelenir. Açıklayıcı betimlemede varlıkların olduğu gibi tanıtılması amaçlanır, kişisel düşüncelere yer verilmez. Görsellikten çok, izlenim ve sezgilerin ağır bastığı sanatsal betimlemede ise yazar, anlatımına duygu ve yorumlarını da katar.

Bu metne göre aşağıdakilerin hangisinde açıklayıcı betimleme yapılmıştır?

- A) Gıtgide kararan bulutsuz gökyüzünün altında, Dolmabahçe Sarayı'nın önündeki lokantanın terasında oturuyorduk. Lokantadaki bütün masalar doluydu. Arada bir geçmekte olan vapurların oluşturduğu dalgalar da olmasa durgundu deniz. Kıyıda bir çocuk, martılara ekmek atıyordu.
- B) Mavinin değişik tonları ile boyanmış resimde farklı yollar çizilmişti: dağların arasından geçen bir patika, nehrin üzerine kurulu bir asma köprü, evlerin arasından büyük bir meydana uzanan Arnavut kaldırımları, uçsuz bucaksız çölde güneşe kadar uzanan gümüşten bir asfalt...
- C) Gelinin başında sıra sıra altın ve incilerle süslenmiş bir fes vardı. İki demet sarı tel, yanaklarının üstüne çaresizce uzanıyordu. Onu bugünün hürmetine tahta bir iskemleye oturtmuşlardı. Şaşkın ve nemli gözlerle etrafı süzüyor fakat daha ziyade önüne bakarak bu anın bitmesini bekliyordu.
- D) Vahanın altından, zeytinyağı renginde, elinizi sürseniz bulaşacağını sandığınız koyu bir çay akar. Çayın kenarında, yapraklarının ters tarafları rüzgârla güneşe dönünce parlayan narin kavaklar dizili, kof gölgeler serilidir. İncecik, yumuşak ve sık otlarla kaplı yamaçlar heybetli görünmeye çalışır.

6. Olay : Bir balıkçının, ağına takılan küçük balıkları göle bırakması
Yer : Göl
Zaman : Kış, öğleden sonra
Kişiler : Deniz ve köpeği
Anlatıcı : I. kişi

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu yapı unsurlarına uygun olarak kurgulanmıştır?

- A) Bütün göl buz kesmişti. Balıkçılar sabah gerdikleri ağıları öğleden sonra toplamaya koyuldular. Ancak ağlara takılan balıklar çok küçüktü. Moraller bozuktu ama balıkları tekrar göle bırakmak dışında bir seçenekleri yoktu. Gün kararıyor, köpekler havlıyor, balıkçılar evlerine elleri boş dönüyordu.
- B) Geçen gün öğleden sonra kanepede uzanmış, karın yağışını izliyordum. O ara uyuyakalmışım. Uyku arasında birinin "Denize güven olmaz, inişli çıkışlıdır." diye bağırdığını işitince sıçradım. İsmimi kimin söylediğini anlamak için salona gittiğimde köpeğimin, ağzında kumandayı gevelediğini ve o sırada "Göl ve Deniz Balıkçıları" adlı belgeseli açtığını fark ettim. Balıkçıların, küçük balıkları göle bıraktıkları sahnede bizimkinin nasıl yalandığını görmeliydiniz.
- C) Deniz, o kış her öğle sonu köpeğini de yanına alarak balığa çıkmış. Önceleri olta balıkçılığına merak salsa da zamanla ağ ile balık avlamak onu daha çok sarmış. Gölde birçok balık türü yakalamak mümkün olsa da onun turna balığına olan merakı bir başkaymış. Varsa yoksa turna... O kadar ki ağına başka balıklar takıldığında onları gerisin geri göle bırakmış.
- D) Vakit öğleyi geçti, hava çok soğuk. Eee, ne de olsa ocak ayındayız. Buna rağmen köpeğimle birlikte bir gölün ortasındaayım. Neden mi bu havada bu göldeyim? Adımı boşuna Deniz koymamışlar. Herkesin bir uğraşı vardır ya, benimki de balıkçılık. Yalnız prensip sahibiyimdir bu işte. Küçük balıkları avlamam. Örneğin şu ağıdaki balıkların küçük olanlarını az evvel ayırıp göle bıraktım.
7. Levent, yeni aldığı akvaryumda farklı türde balıklar besleyecektir fakat balıkların birbirine zarar vermesinden endişe etmektedir. Balıkları beslerken herhangi bir sorunla karşılaşmamak için bir araştırma yapmış ve aşağıdaki tabloya ulaşmıştır.

AKVARYUM UYUMLULUK TABLOSU						
E : Zarar Vermez H : Zarar Verir D : Zarar Verme İhtimali Vardır	Beta	Büyük kedi balığı	Çöpçü balığı	Gökkuşuğu	Japon balığı	Vatoz
	Beta	Büyük kedi balığı	Çöpçü balığı	Gökkuşuğu	Japon balığı	Vatoz
Beta	D	D	E	D	H	E
Büyük kedi balığı	D	D	D	D	H	D
Çöpçü balığı	E	D	E	E	E	E
Gökkuşuğu	D	D	E	E	H	E
Japon balığı	H	H	E	H	E	E
Vatoz	E	D	E	E	E	D

Buna göre Levent'in aşağıdakilerin hangisinde verilen balıkları aynı akvaryumda beslemesi beklenir?

- A) Beta - Gökkuşuğu - Japon balığı
B) Büyük kedi balığı - Çöpçü balığı - Gökkuşuğu
C) Çöpçü balığı - Japon balığı - Vatoz
D) Beta - Büyük kedi balığı - Vatoz

8. **Gazeteci:**

(I) - - - -

Yazar:

– Bir film düşünün. Filmdeki kişileri, olayların ayrıntılarını beyninize kaydetmekte hiç zorlanmıyorsunuz. Çünkü bu bilgiler duygularla birlikte giriyor zihninize. Edebiyat da beyni duygusal olarak uyarıyor ve bilgiler bu uyarının açtığı kapılardan girip beyne yerleşiyor. Ben de yazdığım bu kitapta matematiği, duygularla birlikte vererek sevdirmeye çalıştım.

Gazeteci:

(II) - - - -

Yazar:

– Kaliteli kitaplara ulaşmak zor değil aslında. Bunu sağlamanın yöntemi, anne ve babaların kitap okumayı sevmeleri. Anne ve babasını kitap okurken gören çocuk, okumayı sever. Okumayı seven insan, süreç içinde kaliteli kitabı tanımaya gelir. Kaliteli kitaptan anlayan okurlar, yazarları da iyi kitap üretmeye zorlar. Seçici okurun olduğu yerde, kolayca kaçan yazar ve yayıncılar barınamaz. Kaliteli kitaplar böyle bir ortamda üretilir ve bunlara ulaşılması daha kolay olur.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) (I) Çocuklar için yazılan bazı hikâyelerde matematiğin konu edilmesini nasıl karşılıyorsunuz?
(II) Bir kitabın kaliteli olup olmadığını nasıl anlarsınız?
- B) (I) Matematiği çocuklar için eğlenceli hâle getiren bu kitabı neden yazdınız?
(II) Çocukların nitelikli kitaplara ulaşabilmesinin yolu nereden geçiyor?
- C) (I) Bu kitabı, çocuklara matematiği sevdirmek için mi yazdınız?
(II) Ülkemizde yapılan çocuk yayıncılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- D) (I) Çocukları bilimsel çalışmalarla, sanatla, felsefeyle, matematikle tanıştırmada edebiyatın rolü nedir?
(II) Nitelikli okur olmanın yolunun hangi aşamalardan geçtiğini düşünüyorsunuz?

9. Bazı sözcükler isim-fiil eki aldığı hâlde kalıplaşarak bir varlığın, kavramın ismi olur. Bunlar fiilimsi olarak kabul edilmez. Örneğin “Tatlı yemek istiyorum.” cümlesindeki “yemek” sözcüğü fiilimsidir, “Çok güzel bir yemek yaptım.” cümlesindeki “yemek” sözcüğü ise isimdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde fiilimsi eki aldığı hâlde, kalıplaşarak bir varlığı veya kavramı karşılayan sözcük yoktur?

- A) Görüşlerinizi bizimle paylaşabilir misiniz?
- B) Bir bebeğin gülüşü hangi insanı mutlu etmez?
- C) Sofrada, haşlanmış yumurta ve kavurma vardı.
- D) Çakmak, kibritten önce bulunmuştur.

10. “Anadolu’nun dört bir yanı medeniyetin beşiğidir.” cümlesinde “medeniyetin beşiğidir” ifadesi yüklemidir. Bu cümlede yüklem dışında yargı bildiren bir sözcük veya söz grubu bulunmadığı için cümle, tek yüklemlidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tek yüklemlidir?

- A) Yaşamınızdaki her sorun, içinde bir armağan saklar.
- B) Bilimde en yeni, edebiyatta en eski kitapları oku.
- C) Boş oturmak pas gibidir, insanı çabucak eskitir.
- D) Hayatın dengesini sevgi ile birlikte güven oluşturur.

11.

KULLANMA TALİMATI

- I. Bu ilaç, enfeksiyonların tedavisinde kullanılır ve enfeksiyona neden olan bakterileri etkisiz hâle getirir.
- II. İlaç toz hâlinde olduğundan ilaca, etiket üzerinde işaretli çizginin yaklaşık yarısına denk gelecek kadar su ekleyerek şişeyi iyice çalkalayınız.
- III. Deri yüzeyinin altında küçük noktalar şeklinde kırmızı yuvarlak beneklerin oluşması durumunda ilacı kullanmayı bırakınız.
- IV. Mide ve bağırsak rahatsızlıkları ihtimalini en aza indirmek için yemekten önce alınmalıdır.

Aldığı ilacı nasıl kullanması gerektiğini bilmeyen bir kişi, kullanma talimatında numaralanmış ifadelerin hangilerine dikkat etmelidir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

12. Ahmet, Berna, Cem, Deniz ve Elif adlı kişiler hem cuma hem de cumartesi gösterilen K ve L oyunlarına bilet almışlardır. Kişilerin biletlerine ilişkin bazı bilgiler şu şekildedir:

- Her bir kişi, sadece bir bilet almıştır.
- Cuma günü gösterilen oyunlara sadece birer kişi bilet almıştır.
- Cumartesi günü gösterilen L oyununa sadece Elif bilet almıştır.
- Ahmet ve Cem, aynı oyunun farklı günlerine bilet almıştır.
- Berna, cuma günü gösterilen bir oyuna bilet almıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilinirse tüm kişilerin bilet bilgileri belirlenebilir?

- A) Ahmet'in hangi gün için bilet aldığı
B) Berna'nın hangi oyuna bilet aldığı
C) Cem'in hangi oyuna bilet aldığı
D) Deniz'in hangi gün için bilet aldığı

13.

Malzemesi, desenleri, üretim ve kullanım şekliyle kendine has özellikler taşıyan Anadolu kilimleri; sanatsal ve duygusal mesajları ile toplumun kültürel ve psikolojik birikimleridir. Bu kilimlerde yer alan her motifte yaşanmışlığın izleri vardır. Anadolu insanı, kullandığı motiflerin sembolik anlamları ile sessiz bir iletişim dili oluşturmuştur. Bu dilde “koç boynuzu” bereketi, kahramanlığı ve gücü; “kuş” bilgeliği, zeki ve çevik düşüncüyü; “hayat ağacı” ölümden sonraki hayatı; “su yolu” bedensel ve ruhsal yenilenmeyi; “göz” fikrî konulardaki algının yüksekliğini temsil eder. Aşağıda bu motiflerin görselleri verilmiştir.

Koç boynuzu

Su yolu

Kuş

Göz

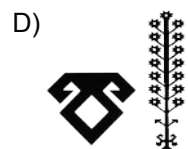
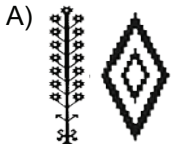

Hayat ağacı

Bu metne göre,

Bağdat'ın kapısını Genç Osman açtı
Gören düşmanların tedbiri şaştı
Kelle koltukta üç gün savaştı
Cennet-i âlâya göçtü Genç Osman

dizelerini oluşturan şair, Genç Osman'ı şiirle değil de kilimle anlatsaydı kiliminde aşağıdakilerin hangisinde verilen motifleri kullanması beklenirdi?

14. Bir günü daha eskitip anılarımızın arasına gönderdik. Solmuş bir gül yaprağı gibi dökülüp gitti geçmişe. Onu da kurutup özenle koyduk bir kitabın arasına.

Bu parçada “solmuş bir gül yaprağı” sözüyle aşağıdakilerden hangisi kastedilmiştir?

- A) Anılar B) Gün C) Kitap D) Geçmiş

15. Gezegenimizde kendi kulvarında birinci olan yerleri hiç merak ettiniz mi? İşte, karşınızda gezegenimizin rekortmen yerlerinden bazıları:

Bu cümlelerle başlayan bir metinde aşağıdakilerden hangisinin yer alması beklenmez?

- A) Uydu ölçümleri, dünyanın en sıcak yerinin 70 °C'yi aşan sıcaklığıyla Lut Çölü olduğunu ortaya koydu. İran'ın güney-doğusundaki bu çöl öylesine sıcaktır ki bilim insanları, önceleri burada canlıların yaşamasının olanaksız olduğunu düşünmüştü. Ancak akıllara sığmayan bu sıcaklığa rağmen çeşitli sürüngen ve örümcekler burada hayatta kalabiliyor.
- B) Angel Şelalesi, 979 metre yüksekliğiyle dünyanın en uzun gökdelenini bile geride bırakır. Şelaleden akan su, havanın sıcak ve kuru olduğu dönemlerde tabana ulaşmadan buharlaşmaktadır. 18 Kasım 1933'te ABD'li bir pilot tarafından keşfedilen ve dünyanın en yüksek şelalesi olan Angel Şelalesi, aynı zamanda Venezuela'nın en ünlü turistik yerlerinden biridir.
- C) Dünyanın en ilginç mağaralarından biri olan ve Lübnan'ın 18 km kuzeyindeki bir vadide bulunan Jeita Grotto Mağarası; ilginç kaya şekilleri ile ziyaretçilerini büyülüyor. İki kısımdan oluşan mağaranın alt kısmı 1836 yılında Reverend William Thompson tarafından, üst kısmı ise 1958 yılında Lübnanlı mağara bilimciler tarafından keşfedilmiştir.
- D) Dünyanın en büyük adası olan Grönland, aslında üç ayrı adadan oluşur ve bu adalar kalın bir buz örtüsüyle birbirine bağlıdır. Kalınlığı yer yer 3 kilometreye varan bu buz örtüsü, altındaki karaya öylesine baskı yapar ki üç ada da deniz seviyesinin 300 metre altında kalır. Dünyada Antarktika dışında buz örtüsü görülen tek yer Grönland'dır.

16 ve 17. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Diyeğim için çekti bir sabah vakti
Erkenceden denize gireyim, dedin
Kulaç attıkça sen
Patiska çarşaf lar gibi yırtılıyor su ortadan
Ege Denizi bu, efendi deniz
Seslenmiyor

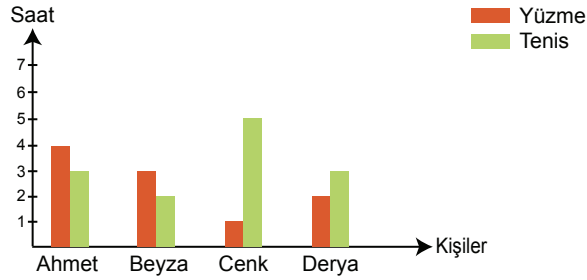
16. Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Biri diğerine bağlı olarak değişen bir durumdan bahsedilmiştir.
- B) İnsan dışındaki bir varlığa insana ait özellikler yüklenmiştir.
- C) Varsayım anlamı taşıyan bir cümleye yer verilmiştir.
- D) Hitap bildiren bir sözcük kullanılmıştır.

17. Bu dizelerdeki altı çizili deyimın cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kurdun kuşun tadını çıkardığı şu havayı ben de doya doya soludum.
- B) Yufkaları görünce canım şöyle çıtır çıtır bir ıspanaklı börek istedi.
- C) Bugün, bir haftadır beklettiği işlerin tümünü bitirmeyi planlıyordu.
- D) İdris Bey'in köye ihtişamla girdiğini gören herkes çok heyecanlandı.

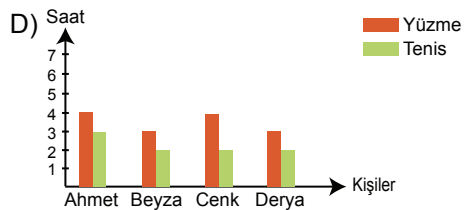
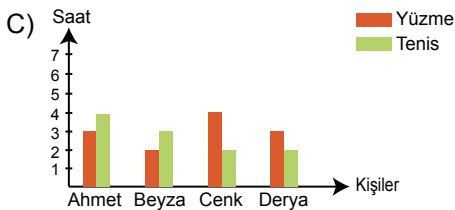
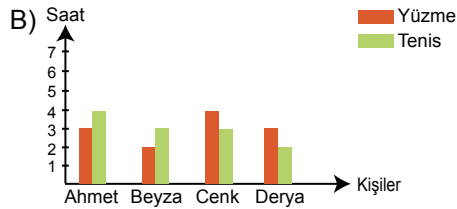
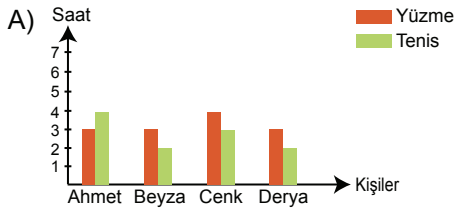
18. Aşağıdaki grafikte yaz kampına giden Ahmet, Beyza, Cenk ve Derya adlı kişilerin 1. gün yüzme ve tenis için ayırdığı süreler verilmiştir.

Bu kişilerin 2. gün yüzme ve tenis için ayırdığı sürelerle ilgili bilinenler şunlardır:

- Ahmet'in 1. gün yüzme ve tenis için ayırdığı süreler yer değiştirmiştir.
- Cenk'in yüzme ve tenise ayırdığı süreler, Ahmet'in 1. günündekilerle aynıdır.
- Derya, Beyza'nın; Beyza da Derya'nın 1. gün yüzme ve tenis için ayırdığı süreyi ayırmıştır.

Buna göre aşağıdaki grafiklerden hangisi 2. güne ait olabilir?

19. Tereddüt, olumsuzu yakın kararsızlık hâlidir. Kabulden çok, redde yakındır. Zamana yayılan her irade; kabulün düşmanı, reddin dostudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen tereddüt hâline örnek olabilir?

- A) Vitrindeki o gösterişli elbiseyi alıp almama konusunda bir an duraksadı. Aşağı tükürse sakal, yukarı tükürse bıyık... Asla yanlış bir şey yapmak istemiyordu.
- B) Eğitimini nerede sürdüreceğiyle ilgili düşüncesi netleşmişti artık. Doğru veya yanlış, bir an önce karara varmak onu rahatlatmıştı.
- C) Acele işe şeytan karışır, sözünün doğruluğuna hiçbir zaman itimat etmeyip yapılacak olanı hemen yapıverirdi.
- D) Toplantıya yetişebilmesi için çok hızlı hareket etmesi ve vakit geçirmeden yola çıkması gerektiğini biliyordu.

20. Doğaya beğenisini katan insan, onu sanata dönüştürür. Sanatçı, doğaya yeni bir bakış getiren insandır. Eserini ortaya koyduktan sonra artık iki dünyayla yüz yüzedir: gördüğü dünya ve gösterdiği dünya. Picasso "Resim senin benden istediğin değil, benim sana verdiğimdir." derken de bu duruma vurgu yapmıştır.

Bu parçada Picasso, sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Yorumlamaz, var olanı ortaya koyar.
- B) Doğayı kopyalamaz, sezdirir.
- C) Beklentileri değil, kendi duygu dünyasını yansıtır.
- D) Bireyden ziyade toplumun taleplerini önceler.

21. Kulakları sağır eden bir sessizliğin içinde bulut bulut parçalanmış gökyüzünü seyrediyorum. Bulutlar mı üstüme koşuyor yoksa ben mi bulutların gölgesindeyim, kestirmek mümkün değil. Güneş, saklambaç oynarcasına arada bir ortaya çıkıyor.

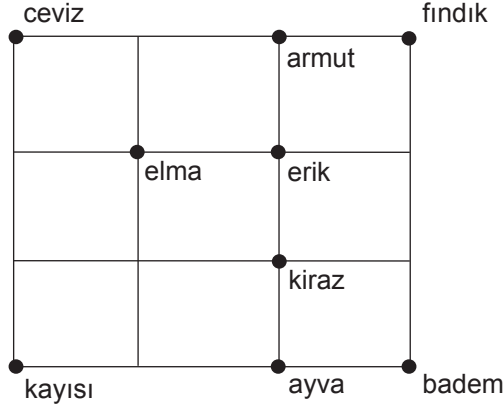
Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Anlamak, farkına varmak" anlamına gelen bir sözcük kullanılmıştır.
- B) Karşıt durumlar bir arada verilmiştir.
- C) İnsan dışındaki bir varlığa insana ait bir özellik yüklenmiştir.
- D) Biri diğerine bağlı olarak değişen iki durumdan söz edilmiştir.

22. Bazı meyve fidanlarının aşağıdaki kurallara göre dikilmesi gerekmektedir:

- Elma, armut ve ayva yukarıdan aşağıya aynı hizada olacaktır.
- Kayısı, kiraz ve erik birbirine çapraz olacaktır.
- Ceviz, badem ve fındık bahçenin köşelerinde olacaktır.

Fidanların bahçeye şu şekilde dikildiği görülmüştür.

Buna göre fidanların kurallara uygun dikilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Ceviz ile elma, fındık ile badem fidanının yerleri değiştirilmez.
- B) Kiraz ile erik, elma ile fındık fidanının yerleri değiştirilmelidir.
- C) Elma ile erik, kayısı ile armut fidanının yerleri değiştirilmelidir.
- D) Kayısı ile badem, erik ile elma fidanının yerleri değiştirilmelidir.

23. Yazarın son romanını okuyanlardan en sık duyduğumuz cümle “Üşüdük!” olmuştu. Öyle ki yazar, romanını kışa dair her

türden ayrıntıyla örmüş; romanı okurken soğuk, buz, kar içimize işlemişti (çok etkilenmek). Yazarın kalem kuvvetinin

I

II

(yazma yeteneği) bunda önemli bir payı var. Tasvirleri, bildiğimiz tasvirlerle hiç benzemiyor. Doğanın canlı bir varlık

olarak yer aldığını hissediyoruz iki ciltten oluşan bu romanda. Böylesine geniş hacimli (içeriği yoğun olan) romanlarda

III

yazarın, tekrara düştüğünü (tekdüzeleşmek) okura hissettirmeden tasvir yapabilmesi usta işi bir incelik gerektiriyor.

IV

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı yay ayraç içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

24. Bir kitabın veya derginin başında bulunan, konu başlıklarının liste şeklinde sayfa numaralarıyla gösterildiği bölüme “İçindekiler” denir. İçindekiler bölümünde bütün başlıklar aynı biçim ve konumda dizilebildiği gibi her bir başlık düzeyi farklı da dizilebilmektedir. Aşağıda bir kitabın “İçindekiler” bölümünün düzenlenmesiyle ilgili kurallar verilmiştir.

- 1. düzey bölüm başlıklarında (genel başlıklar) sözcükler, kalın-koyu ve her birinin ilk harfi büyük olacak şekilde yazılmalıdır. Genel başlıklar sırasıyla 1., 2. şeklinde numaralandırılmalıdır.
- 2. düzey bölüm başlıklarında (alt başlıklar) sözcüklerin ilk harfleri büyük olmalı, sözcükler ince-açık yazılmalı ve genel başlığa göre sağa girintili olmalıdır. Alt başlıklar ait olduğu genel başlığın numarasıyla sıralanır: 1.1., 1.2. gibi.
- 3. düzey bölüm başlıklarında (alt başlıkların ayrıntıları) ilk sözcük büyük harfle, diğer sözcükler küçük harfle başlamalı; sözcükler ince-açık ve italik (eğik) yazılmalıdır. Alt başlığa göre sağa girintili olması gereken 3. düzey bölüm başlıkları, ait olduğu alt başlığın numarasıyla sıralanır: 1.1.1. gibi.

Aşağıda bir bölümü verilen “İçindekiler” örneklerinden hangisi bu özelliklerin tümüyle örtüşmektedir?

A)

1. Geçmiş Zaman Edipleri.....	1
1.1. Hamdullah Suphi Kimdir?.....	11
1.1.1. Hayatı ve Edebî Kişiliği.....	13
1.1.2. Eserleri.....	15
1.2. Halit Ziya Kimdir?.....	18
1.2.1. Hayatı ve Edebî Kişiliği.....	21
1.2.2. Eserleri.....	26
2. Ediplerimize Dair Hatıralar.....	36

B)

1. Tiyatro Sanatında Belli Başlı Akımlar.....	1
1.1. Klasizm Akımı.....	4
1.1.1. Klasizmin öğeleri.....	8
1.1.2. Klasik yazarların yaşama bakışları.....	12
1.1.3. Klasik yazarların nitelikleri.....	18
1.2. Romantizm Akımı.....	22
1.2.1. Romantizmin düşünce yapısı.....	24

C)

1. Halk Hikâyesi.....	1
1.1. Halk Hikâyesi Nedir?.....	3
1.2. Halk Hikâyelerinin Özellikleri.....	4
1.2.1. Şekil özellikleri.....	4
1.2.2. İçerik özellikleri.....	8
1.3. Halk Hikâyelerinin Kaynakları.....	12
1.4. Halk Hikâyelerinin Bölümleri.....	15

D)

1. TÜRK DİLİNİN GELİŞİM EVRELERİ.....	1
1.1. İlk Türkçe.....	3
1.2. Ana Türkçe.....	5
1.3. Eski Türkçe.....	6
1.3.1. Göktürk Dönemi'nin özellikleri.....	7
1.3.2. Uygur Dönemi'nin özellikleri.....	11
1.3.3. Karahanlı Dönemi'nin özellikleri.....	13

- 25.
- Yüzücülerin giydiği mayoların yapıldığı kumaş, yarışma performanslarını önemli ölçüde etkiler. Köpek balıklarının derisinden esinlenilerek tasarlanan bu kumaşların yüzeyi, köpek balığı derisindeki gibi çıkıntılara sahiptir. Bu mayolar yüzücülerin suda hızlı bir biçimde ilerlemelerini sağlar.
 - Binicilik yarışmalarında kullanılan ekipmanlar, binicilerin yaralanma olasılığını azaltmak ve performanslarını artırmak amacıyla kullanılır. Kask bu ekipmanların en önemlisidir. Bilim insanları, kask tasarımlarını sürtünmeyi en aza indirecek biçimde geliştirmeye çalışır. Böylece hızla ilerleyen sporcu, havanın oluşturduğu sürtünme kuvvetine daha az maruz kalarak performansını artırır.
 - Sırıkla atlama müsabakalarında sporcu hızlıca koşup, sıırığı kullanarak olabildiğince yükselir ve atlayışını gerçekleştirir. Atlayışta kullanılan sırık; hafif, dayanıklı ve yay gibi esnek olduğu için sporcunun daha fazla yükselmesine olanak sağlar. Eskiden cam elyafından yapılan sıırıklara günümüzde karbon fiber de eklendi. Böylece sıırıklar hem daha hafif hem de daha esnek hâle geldi.

Bu üç metinden çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Spor müsabakalarında bütün yarışma koşullarının sporcular için eşit olmasına önem verilmektedir.
- B) Sporcular için üretilen malzemeler, teknolojik gelişmeler doğrultusunda yenilenmektedir.
- C) Spor müsabakalarında yaralanmaların en aza indirilmesi için ekipmanlarda dayanıklı malzeme kullanılmaktadır.
- D) Sporcuların yarışmalarda kullandığı malzemeler, performanslarına katkı sağlayacak nitelikte üretilmektedir.

26. O günleri -gençlik günlerimi- düşündükçe tarifi zor duygular yaşıyorum. Kuşdili'ndeki salaş tiyatrodaki, satıcıların bağırtıları ve çingirak sesleri arasında perdenin açılıp sahnedeki oyuncunun tuhaflik etmesini bekleyen gerçekten ben miyim? Şehzadebaşı'nda birtakım oyunları izleyip oyuncuların konuşmalarını arkadaşlarına anlatmaya çalışan delikanlı ben miyim? Tiyatro yüzünden hatırını kırdığım hatta kavga ettiğim kişiler bile oldu maalesef. Şimdi, bir akşam tiyatroya gitmek için uykumu feda etmeyi göze alamıyorum.

Bu parçada;

- I. özlem,
- II. pişmanlık,
- III. sitem,
- IV. şaşkınlık

duygularından hangileri belirgindir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

27. Sanatçı, tüm zamanlara hitap eden eserler oluşturma arzusu içindeki yazarlardan değildir. Geniş zamanlar, ihtişamlı mekânlar ve hayatlardan ziyade olağan şeyleri ve şimdiyi yalın bir dille ortaya koyar. Doğal, sade anların koleksiyoncusu gibidir bir bakıma. Sadeliğin -yaygın algının tersine- basitlik anlamına gelmeyip derinlik sağlamanın en tabii yollarından biri olduğuna inanır.

Bu metinde sözü edilen sanatçının aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmesi beklenir?

- A) Dünyadaki sıra dışı yerlerle ilgili gezi yazısı türünde eserler ortaya koyması
- B) Sanatlı anlatımıyla genç şairlere örnek olabilecek şiirlere imza atması
- C) İnsanların günlük yaşamda karşılaşılabileceği olayları öne çıkaran öyküler yazması
- D) Tarihi, geçmişten günümüze bir bütün hâlinde işleyen romanlar kaleme alması

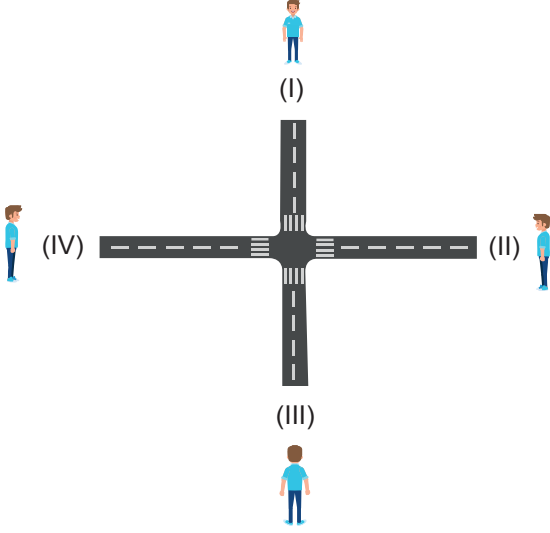
28. İlhan Geçer'in şiir anlayışıyla ilgili bazı bilgiler şunlardır:

- I. Yaşamı olumsuzluklarıyla birlikte kabul etmenin gerekliliğine sıkça vurgu yapmıştır.
- II. İç dünyasını kaplayan umutsuzluk, şiirlerinde yer alan mekânları karamsar bir bakış açısıyla ele almasına neden olmuştur.
- III. Şiirlerinde arkada kalan hayat, tükenen ve zamanın etkisiyle yok olan bir şey değildir; aksine yeniyi aydınlatan bir olgudur.

Bu bilgileri en iyi örnekleyen dizeler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>
A) Geçmiş zamanlardan kalan aydınlık İpek gecelerine iner sel gibi Yıldızların koynunda erir yalnızlık Yeşil rengi bir darbimesel (atasözü) gibi	Bak sevdiğimiz şarkılar da susmuş Yitirmiş sevincini yıldızlar bile Artık bu şehrin sokakları da bomboş En cömert vaktindeki bahar bile nafiye	Hayal ettiklerimiz Yıldızlarda asılı Hayatı buruk lezzetiyle sevdik hasılı
B) Hayal ettiklerimiz Yıldızlarda asılı Hayatı buruk lezzetiyle sevdik hasılı	Bak sevdiğimiz şarkılar da susmuş Yitirmiş sevincini yıldızlar bile Artık bu şehrin sokakları da bomboş En cömert vaktindeki bahar bile nafiye	Geçmiş zamanlardan kalan aydınlık İpek gecelerine iner sel gibi Yıldızların koynunda erir yalnızlık Yeşil rengi bir darbimesel (atasözü) gibi
C) Geçmiş zamanlardan kalan aydınlık İpek gecelerine iner sel gibi Yıldızların koynunda erir yalnızlık Yeşil rengi bir darbimesel (atasözü) gibi	Hayal ettiklerimiz Yıldızlarda asılı Hayatı buruk lezzetiyle sevdik hasılı	Bak sevdiğimiz şarkılar da susmuş Yitirmiş sevincini yıldızlar bile Artık bu şehrin sokakları da bomboş En cömert vaktindeki bahar bile nafiye
D) Hayal ettiklerimiz Yıldızlarda asılı Hayatı buruk lezzetiyle sevdik hasılı	Geçmiş zamanlardan kalan aydınlık İpek gecelerine iner sel gibi Yıldızların koynunda erir yalnızlık Yeşil rengi bir darbimesel (atasözü) gibi	Bak sevdiğimiz şarkılar da susmuş Yitirmiş sevincini yıldızlar bile Artık bu şehrin sokakları da bomboş En cömert vaktindeki bahar bile nafiye

29. Aşağıdaki görselde numaralanmış yerler park, kütüphane, ev ve okulu belirtmektedir.

Ali bu yerlere, verilen yolları takip ederek şu şekilde ulaşmaktadır:

- Evden kütüphaneye gitmek için yön değiştirir.
- Parktan yola çıkıp sola dönünce okula ulaşır.
- Evden okula giderken yön değiştirmez.

Buna göre, numaralanmış konumlarda bulunan yerler aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) I. Kütüphane	B) I. Kütüphane	C) I. Ev	D) I. Ev
II. Park	II. Ev	II. Kütüphane	II. Park
III. Okul	III. Park	III. Okul	III. Kütüphane
IV. Ev	IV. Okul	IV. Park	IV. Okul

30. Osmanlı Devleti'nde önemli yazışmaları gerekli yerlere ulaştıran görevlilere posta tatarı adı verilmiştir. İyi yetişmiş, bedenlen güçlü ve binicilik konusunda yetenekli kişiler arasından seçilen posta tatarları, Batı tarzı posta teşkilatı kurulana kadar bu hizmeti sağlamıştır. Hükümdar fermanlarının ya da gizli kalması gereken yazışmaların, yerlerine vaktinde ulaşmasını sağladıkları için de mesleklerinin hayati bir işleve sahip olduğu kabul edilmiştir.

Bu metinde "posta tatarları" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Fiziksel olarak bazı yeterliliklere sahip olmaları gerektiğine
- B) Modern posta teşkilatının kurulmasında rol oynadıklarına
- C) Osmanlı Devleti'nde ne zamana kadar görev yaptıklarına
- D) İcra ettikleri mesleğin çok önemli görüldüğüne

31. Bir cümlede eylemin kim tarafından gerçekleştirildiği belli ise yüklem etken, belli değilse edilgen çatılı fiildir. Örneğin "Çocuklar bahçede koşuyor." cümlesinde "koş-" eylemi çocuklar tarafından gerçekleştirildiğinden etkendir. "Öğrencilerden törene zamanında gelmeleri istendi." cümlesinde eylemi yapan kişi belli olmadığından "isten-" fiili edilgendir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerin hangisinde edilgen fiil kullanılmıştır?

- A) Bu şehirde yağmur altında dolaşılır
Limandaki mavnalara bakıp
- B) Her şey yerli yerinde, havuz başında servi
Bir dolap gıcırdıyor uzaklarda durmadan
- C) Tüyden hafif olurum böyle sabahlar
Karşı damda bir güneş parçası
- D) Ey suyun sesinden anlayan bağlar
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi

32. Sanatçı, evrendeki yerini çocuk bakışı ve duyarlılığı ile aradığı için tabiata karşı büyük hayranlık besler. Yapıp etmelerinin bilincinde olan, sorumluluk alabilen, aklıyla kalbini birlikte kullanabilen bir insandır. Hayatın sunduğu bütün güzellikleri yaşamak ister, kendini evrenin ve tabiatın parçası olarak görür.

Bu metinde virgölün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra kullanılır.
- B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılır.
- C) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime veya kelime gruplarının arasında kullanılır.
- D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için kullanılır.